

INIOS

Glaserbachas, 1946 m. kovo 14^a.

[illegible]

— — — — —

Vašingtonas. JAV užsienio reikalų ministė-
rija užvakar vakare paskelbė, kad gavo pranešimą, jog karinės
sovietų pajėgos su sunkiosiomis kovos priemonėmis žygiuoja į
pietus nuo rusų sienos link Teherano ir vakarų Persijos sio-
nos. JAV vyriausybė paklausė Sovietų Rusijos vyriausybę ar
šitei pranešimai teisingi. Jei jie būtų teisingi tai praneša
pranešti šią manovrų pagrindą.

Sovietu daliniai žygiuoja pirmyn.

Teheranas. "Associated Press" pranešima iš Teherano, kadiniai sovietų daliniai trečiadienį peržygiavo skersai didurės Irana, slinkdami į pietus, link Turkijos-Irako sienos. Raudonosios Armijos tankai ir šarvuotieji jau yra Karajmieste, nuo kurio į Teheraną tik 32 km. Visiškai gliukluoti kavas daliniai išžygiavo taip pat į Mianeh, Maragheh ir Mijan-šaub miestus, esančius arti pietinio Urmas ežero kranto; šis ežeras yra netoli Turkijos-Irako sienos.

Bevino pareiškimas Žemutiniosse Rūmuose.

Londonas. Reuterio pranešimu, užsienio rei-
kalų ministras Bevin šiaipieš žem. Rumuose pasakė: Sovietų Vy-
riausybė dar iežtsakė i britų vyriausybės kovą 3 dienas ieta-
apie sovietų kariuomenės kalisio atitraukima iš siuares Iarpe.
As paveržiau britų reikala voėjui Maskvoj išgauti iš M. teta
greita atsakymo. Kadangi jis dar negautas tai nerandu reika-
tolian ši dalyka aiškinti

oooooooooooooooooooooooooooo 2 ooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Paĉėtis paĉtrėje

Londonas. Užsienio reikalų ministerijos kalbėtojas trečiadienį pareiškė, kad jau aiškiau buvusi rimta Irano paĉėtis dėl naujų rusų kariuomenės manėvų dar labiau paĉtrėjo. Did. Britanija išžiūri, kad tolimesnis rusų kariuomenės dalinių pasilikimas Irane reiškia aiškią - rusų - iraniečių sutarties suiraužymą. Britų vyriausybė yra gavusi pranešimą apie žymų rusų kariuomenės pasislinkimą nuo Tebriso miesto iki Teherano ir Irako sienos.

Pranešimuose sakoma, kad kavalerijos daliniai pakeisti šarvuočiais. Dėl tų kariuomenės manėvų, apie kuriuos vyriausybė neduoda jokių paaiškinimų, susidariusi neramumo Irane labai rimta paĉėtis. Pirmieji pranešimai apie kariuomenės manėvurus buvo gauti kovo 4 d.

Kalbėtojas baigdamas pasakė, kad Did. Britanija griežtai reikalaujanti atsakymo į savo protesto ištą dėl rusų kariuomenės dalinių tolimesnio pasilikimo Irane.

Londonas - Irano ministras pirmiškai Sultainų spaudos konferencijoje tarp kitko pasakė: "Prie klausimų, kurie buvo svarstomi, kai aš buvau Maskvoje, priklausė taip pat ir sovietų dalinių iš Siarės Irano atitraukimo klausimas. Deja, derybos su vadovaujamaisiais asmenimis neprivedė prie jokio susitarimo.

STALINAS APIE CHURCHILĮ

Maskva. Vakaro vakare Maskvos radijas pranešė apie tai, kad Stalinas vienam "Pravdos" korespondentui suteikė interview. Stalinas smulkiau nagrinėjo Churchillio Fultono pasakytąją kalbą. Tarp kitko, jis pasakė: "

"Aš jau laikau pavojingu akta didžiųjų valstybių santykiams. Kai korespondentas paklausė, ar Churchillio kalba žaro kokią žala ir ar ji ardo taiką ir saugumą, Stalinas atsakė: "Be abejonių. Taip."

"Churchilis užima karą gaisro kėlėjo vietą. Reikia pastebėti, kad šiuo atžvilgiu Churchillis ir jo draugai primena Hitlerį ir jo bendradarbius. Hitleris karą pradėjo remdamasis rasizmu to įėjmis: būtent, irocinėdamas, kad tik vokiškai kalbą žmonės suaro vertingą tautą. Churchillio rasinė teorija taip pat remiasi tuo, kad tik angliškai kalbą žmonės yra vertingi ir tik jie gali paienti į savo raikas pasgulio likimą. Prie Churchillio su savo draugais reikalauja iš kitų tautų, prie jų prisijungti priešinga atvojo kilsiąs karas.

3

Ilgaishiais kart metais, tautos neteko daug kraujo ir ne-
si žiaurys, jei Hitlerio valdžia būtų keista Churchillio val-
dymu. Churchillio tragišką yra ta, kad jis išsuvokia tikrovės.
Be abejonės, Churchillis pasieko už karą su Sovietų Sąjunga.
Churchilis, ir todėl jį prietarauja sutar-
tims tarp Sov. Sąjungos ir Anglijos. Vis dėlto Churchillis pa-
siūlo prailginti 50 metų ar net ilgiau sutarti su Sov. Sąjun-
ga. Kaip būtų galima tai suderinti su šiuo vesti karą prieš
Sov. Sąjungą? Jis, Churchillis, žiūris į sutartis, kaip į
paprastą popiergali. Nėra jokios prasmės prailginti sutarti,
kad valdžia ją paversti tuščiu popieriaus gabalu."

Į klausimą, kaip geriausias Stalinas ma-
nė apie Churchillio kalbą, kur paliečiami SSER san-
tykiai su ryta Europos kraštais, Stalinas atėjo: "Si Chur-
chilio kalbos dalis yra melas ir šmeižtas, sumišęs su lo-
taktiskumu ir grubumu. Churchillis sako, kad Varėna, Berly-
nas, Bukarestas, Seija, Viena ir Belgradas esą Sovietų kon-
trolluojami ir aiškioje sovietų itak je. Čia nėra suiku
irodyti kad Churchillis Maskva ir Sovietų Sąjungos kaimynines
valstybes išvili apšmeižia. Mesame kalbėti apie sovietų
kontrolę Viena je ir Berlyne, nes tai yra atstovaujamose visos
4 valstybės, ir Sovietų Sąjunga turi tik ketvirtį balsų. Vo-
kiečiai galėjo kartu su Bulgarija, Rumunija, Suomija
užpulti SSER, nes šiuose kraštuose valdė Sov. Sąjungai prie-
singai nusistatčiusios vyriausybės. Sovietų Sąjunga siejo
kevoje neteko daugiau, kaip 7 mil. žmonių, tai yra kelis
kart daugiau už JAV ir Did. Britaniją kartu. To Sovietų Są-
junga negali užmiršti. Reiktu paklausti, kas čia nuostabus?
Ar tai, kad SSER stengiasi užsitikrinti ateiti ir remia šiu
kraštų vyriausybės, kurios Sovietų atžvilgiu laikosi draugis-
kai?

Churchilis sako, kad Lenkijos vyriausybė yra
rusų itak je. Dabartinioje lenkų vyriausybėje yra vyrai, at-
stovauja sov. krašto reikalus taip, kaip esugebejo padaryti
jų pirmtakai. Apie Churchillio išvedžijimus dėl Vakarinių
Lenkijos sienų Stalinas pasako: "Kaip žinoma, susit imas
dėl vakarinių Lenkijos sienų buvo pasiektas Berlyne konferen-
cijoje. Aišku, kad Churchillis šiuo nutarimu esą nepateikin-
tas, bet kad jis skaitytojams nutylėjo tai, kad susitari-
mas Berlyne buvo vienu balsu priimtas? Churchillis pabrėškė,
kad kaimynistų partijos visai lebučamos stiprios kontrolin-
jačios visus Rytų Europos kraštus ir sudaradios visose sa-
lyse politines vyriausybės. Iškyrus Čekoslovakiją, jo nu-
mone, niekur nėra tikros demokratijos. Stalino tvirtinimu,
Lenkijoje, Rumunijoje, Jugoslavijoje, Bulgarijoje ir Vengri-
joje yra iš kelių partijų sudaryti blokai, daugiausia iš 4
ar net 6, kurie sudar vyriausybės. Opozicija, jei ji yra
lejali, turi teisę būti atstovaujama vyriausybėje. Gal būt,
Churchilis norėtu, jog Lenkijoje valdytu Anders, Jugoslavijoje
je - Michailovičius, Rumunijoje - Rădescu, Vengrijoje ir Aus-
trijoje koks nors Habsburgų dinastijos karalius?

/ pabaiga kitam ir. /

Trieste ivyko susiremimu, kurio metu san-
tarvininku policija buvo priversta pavartoti ginklus, 2 asme-
nys buvo sužeisti ir maždaug 20 sužeista.

JAV užsienio reikalų ministras Byrnes pranešė, kad JAV vyriausybė dar negavusi iš Sovietų Sąjungos jokio atsakymo į iškeltus klausimus, ka ji mananti daryti su Persijoje likusiais sovietų daliniais.

Raudonosios Armijos daliniai po atsisveikinimo iškilmių išvyko iš Vengrijos miesto Egger (Erlau).

Užvakar atsistatydino generalinis UNRRA direktorius Herbert Lehmann. Viename laiške jis pareiškė, kad pasitraukias dėl susilpnėjusios sveikatos. Lehmann UNRRA direktoriumi buvo nuo 1943 metų.

Britų vyriausybė, isake savo reikalų vedėjui Maskvoje Frank Robert pareikalauti iš Sovietų Sąjungos vyriausybės tuojau atsakyti į klausimą, ar jie teikia notą apie sovietų dalinimą buvimo Irane.

Anglijos užsienio reikalų ministerijai pa
reiskė, kad Bevinas, gal but, atvykęs į Saugumo Tarybos posėdžiū
atidarymą New Yorke, įvyksianti kovo mėn. 21 d.

... Ser Aleksander Kadogan atstovaus Did. Bri
tanija Jungtiniu Tautu atomines energijos komisijoje. Jis yra
nuolatiniu Did. Britanijos atstovas Saugumo Taryboje. Kartu pa
rašoma, kad profesorius James Chadwick paskirtas moksliniu pa
tariju ir antruoju atstovu. Jis atomines energijos tyrinejimuose
se pasieke žymių laimėjimų.

Italijos vidaus reikalų ministerija praneša
kad rinkimai "praeję visiškai tvarkingai"; nebuvę pranešta apie
koki trukdymą ar kitus nemalonius įvykius.

Po keliu savaiciu i Europa bus atgabenta 170 tūkst. kavos maišu, kuriuos nupirkō UNRRA Brazīlijoje. Ji bus teikiama badaujančiem Europos kraštams.

Dienrasti, leidžia, ir redaguoja Spaudos Darbuotojų Kolektyvas.